

**Prosím, o zhlédnutí
videa zapsání
(červených)
poznámek do sešitu**

<https://www.youtube.com/watch?v=TqoWPN5MMpk>

VEŘEJNÝ OCHRÁNCE **PRÁV**

Základní lidská práva:

- právo na život
- právo na jméno
- právo poznat svoje rodiče
a být jimi vychováván
- právo na ochranu před násilím, ponižováním a vykořisťováním
- právo na vzdělání
- právo na ochranu soukromí
- právo na životní úroveň
- právo na výhody sociálního zabezpečení
- právo na používání vlastního jazyka
- právo na odpočinek a volný čas
- právo na ochranu před nebezpečnou prací
- svoboda myšlení
- svoboda náboženského vyznání
- svoboda projevu
- svobodný přístup k informacím
- duševně nebo tělesně postižené děti mají právo prožít plný a řádný život

V některých demokratických státech je od roku 2000 zřízen institut veřejného ochránce práv, který přispívá k ochraně základních práv a svobod.

Důvodem popularity této instituce je nepochybně její snadná dostupnost pro občana, rychlost a neformálnost jednání .

Veřejný ochránce práv – OMBUDSMAN:

- **chrání osoby před jednáním úřadů a různých institucí, je-li toto jednání v rozporu s právem**
- vykonává i preventivní návštěvy na místech s podezřením na omezování lidské svobody
- usiluje o respektování základních lidských práv
- **prosazuje práva na rovné zacházení**
- **chrání před diskriminací**

Fakta o ochránci

- Jeho působnost je stanovena podle zákona č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv
- Je volen Poslaneckou sněmovnou
- Je volen na 6 let z kandidátů, které navrhuje prezident a Senát
- Může být zvolen pouze dvakrát po sobě
- Ochránce má 1 zástupce, kterého také volí Poslanecká sněmovna
- Ochránci i zástupci musí být min. 40 let
- Sídlí v Brně

Slib, který ochránce skládá, zní:

*„Slibuji na svou čest a svědomí, že svou funkci budu vykonávat **nezávisle a nestranně**, v souladu s Ústavou a ostatními zákony, a že budu chránit neporušitelnost práv.“*

Sídlo ochránce v brně

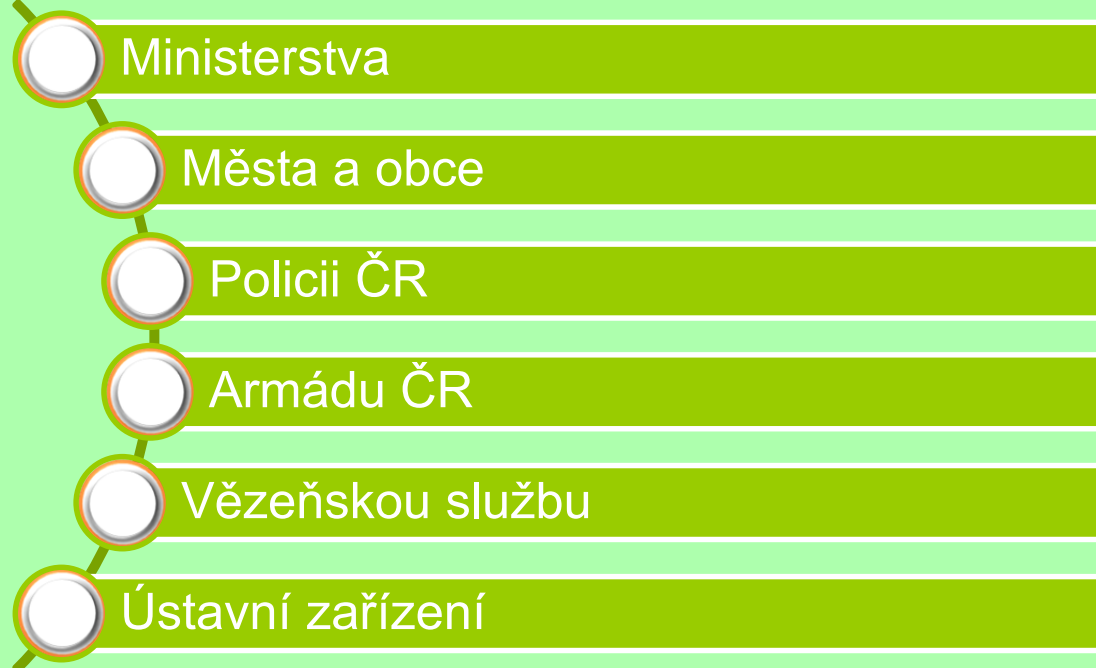

Veřejný ochránce práv = ombudsman

- Slovo ombudsman je švédské, původ má v islandštině (umbuk = moc)
- V roce 1809 se institut ombudsmana dostal do švédské ústavy
- V současné době je tento institut v různých formách rozšířen téměř ve 100 státech světa
- Na celoevropské úrovni existuje Evropský ombudsman, současným je od 1. října 2013 Irka Emily O'Reilly

Působnost

- Působnost veřejného ochránce práv se vztahuje na:

Působnost

- Jeho působnost se však nevztahuje na:

Parlament ČR

Prezidenta

Vládu

Soudy všech stupňů a typů

Státní zastupitelství

Nejvyšší kontrolní úřad

Zpravodajské služby ČR

Úřady jsou povinny:

- poskytnout veřejnému ochránci za určitých podmínek veškeré informace.
- předložit dokumenty,
- případně zjednat nápravu.

Otázky

- **Jak se jmenuje současná veřejná ochránkyně práv v ČR?**
- **Ve kterém roce byl poprvé v ČR zřízen institut veřejného ochránce práv, a jak se jmenoval první ochránce?**
- **Ve kterém městě sídlí veřejný ochránce práv?**
- **Jakým jiným slovem označujeme veřejného ochránce práv?**
- **Ve kterém státě institut poprvé vznikl?**
- **Jaký je hlavní úkol veřejného ochránce práv?**